

A Ferste Morgendreef 7
5233 NC 's-Hertogenbosch
T 073 - 6449889 / 073 - 6147162
E wilke@abcleerme.nl
I www.abcleerme.nl

ING Bank: 5050147, KvK: 17249730, Fiscaalnummer: NL020008611001

's-Hertogenbosch, 17 maart 2023

Jaarverslag 2022 van Stichting 'ABC leer mee'

Voorwoord:

Stichting 'ABC leer mee' is opgericht in 2009 en is in 2022 alweer het 13e Stichtingsjaar ingegaan. Pas half januari kon weer gestart worden met de fysiek lessen na wederom een lange periode van lockdown. Voor veel deelnemers een lastige stap om weer naar de les te komen. Gedurende het jaar is dat beter geworden en hebben we na veel mailtjes en telefoontjes de deelnemers toch grotendeels weer bij de les gezien. Ook veel vrijwilligers durfden nog niet te starten of haakten definitief af. Jammer, maar dat was de realiteit. Gelukkig hebben zich ook weer veel nieuwe vrijwilligers gemeld, zodat we aan het eind van 2022 toch weer op een mooi aantal vrijwilligers konden rekenen, zij zijn immers ons goud!

Dat we gedurende de lockdown-periode veel deelnemers mee konden laten doen via ons digitale platform heeft het gebruik ervan dit jaar een enorme boost gekregen. Veel deelnemers oefenen dagelijks op het platform en gaan met flinke stappen vooruit, omdat ze dagelijks feedback krijgen op hun gemaakte werk. Het mes snijdt zo aan twee kanten: de taalvaardigheid gaat vooruit, maar ook hun digitale vaardigheid.

Dit jaar konden we weer wat extra externe activiteiten opnemen in ons programma.

Dat we dit jaar naast onze nieuwe Bosschenaren ook nog te maken kregen met de oorlogsvluchtelingen uit de Oekraïne had niemand verwacht, maar vanaf het begin dat ze in Den Bosch aankwamen hebben we ze bij de taallessen met open armen ontvangen. Iets waar heel veel Oekraïners, zeker in aanvang toen ze nog geen werk hadden, gebruik van hebben gemaakt.

Als bestuur van de Stichting zijn we blij dat we in eerste instantie op locatie Bruistensingel en Hervensebaan lessen hebben kunnen verzorgen. Ook verzorgen we naast onze 6 vaste leslocatie in de gemeente in Nuland en Meerwijk taallessen om zodoende de vluchtelingen in het COA Rosmalen en Meerwijk te kunnen bedienen.

Zo hopen we ons steentje bij te dragen en hun nood te verzachten.

Uitbreiding bestuur:

Marjohn en Willeke zijn blij dat zij het bestuur uit hebben kunnen breiden met twee nieuwe leden; Marieke Wijkmans -van Hoorn en Marlies Daandels - Van Heumen

Zij zijn beide remedial teacher van abcTaal.nl

Wij willen het bestuur graag uitbreiden naar 5 personen en hopen dat dat in 2023 mogelijk al gaat lukken.

Inhoud:

'ABC leer mee' in 2022

Projecten

- 1)** Gemeente 's-Hertogenbosch m.b.t. zes + (2 tijdelijke) leslocaties waarbij samengewerkt wordt binnen Het Bossche Taalnetwerk.
- 2)** HAS Hogeschool
- 3)** Weener XL Beschut en Aan De Slag
- 4)** Weener XL/Engels

1) Verslag voor de gemeente 's-Hertogenbosch m.b.t. zes leslocaties + twee tijdelijke locaties waarbij samengewerkt wordt binnen Het Bossche Taalnetwerk

Doel

Stichting 'ABC leer mee' heeft als doelstelling de Nederlandse taal voor iedereen toegankelijk te maken, zowel voor inwoners met een migratie-, als inwoners met een Nederlandse achtergrond.

De Methode, de werkwijze

De taalles is gebaseerd op het alfabet en de officiële Nederlandse spellingsregels. Er wordt gewerkt met taalregels die gebaseerd zijn op die officiële spelling en het Groene boekje.

Juist omdat we werken met de letternamen van het alfabet en werken met de Methode: ik hoor..., ik schrijf.... kunnen veel talige en goed opgeleide vrijwilligers ons helpen.

Lukt het leren van de Nederlandse taal niet op school of op een speciale opleiding of is de geleerde taal weggezakt, dan biedt deze vorm van taalonderwijs een mogelijkheid om het Nederlands alsnog te leren of te verbeteren. De wijze van lesgeven en deze methode hebben zich in de praktijk reeds ruimschoots bewezen.

Wij zijn ons ervan bewust dat het een hele opgave is om als volwassene tijd in te plannen voor het leren van de Nederlandse taal.

Daarom kan men deelnemen aan de taallessen zonder enige verplichting. Tijdens deze lessen wordt er maatwerk geboden!

Ook al komt men als deelnemer niet regelmatig naar de taallessen, hij of zij is altijd welkom. Alle niveaus op het gebied van Nederlands spreken, luisteren, lezen en schrijven worden aangeboden.

2022, de voortgang:

Sinds 2013 wordt er op inmiddels 6 vaste locaties taallessen verzorgd door Stichting 'ABC leer mee'. Een tijdelijk locatie werd direct aan de Bruistensingel gestart nadat daar de eerste Oekraïners aankwamen dat was in april 2022. Uiteindelijk melden zich zo'n klein 150 Oekraïners bij onze taallessen. Na enigen weken werd de vraag naar arbeiders in Nederland groot en gingen veel Oekraïners aan het werk, hetgeen resulteerde dat ze minder naar de taallessen kwamen. Vaak werkten ze dan nog wel op ons digitale platform. Omdat er in Rosmalen vlakbij Nuland ook weer een COA-locatie is geopend, hebben wij wederom een verzoek ingediend bij de pastoor van Nuland of we gebruik kunnen maken van het lokaaltje achter de kerk en dat werd direct in orde gemaakt voor ons. Echt fantastisch en hem is veel dank verschuldigd. Motel vd Valk/ Nuland herbergde ook Oekraïense gezinnen en dat

maakte dat zij en de COA-bewoners naar de lessen in Nuland konden komen. Daar wordt goed gebruik van gemaakt. Het is er vaak zo druk dat de pastorie ook beschikbaar wordt gesteld om taallessen te geven. Op de 6 leslocaties in de stad blijft de toeloop ook erg groot en daar schrijven we wekelijks veel nieuwe deelnemers in.

Voor volwassen vrouwen en mannen op:

Zondagmorgen van 10.30 uur tot 12.00 uur in Huis73 bibliotheek
's-Hertogenbosch, Hinthamerstraat 72, 5211 MR 's-Hertogenbosch

Maandagmorgen van 08.45 uur tot 10.15 uur in KC de Ontdekking,
Rijzertlaan 242, 5223 JR 's-Hertogenbosch

Maandagmorgen tijdelijke locatie: Nuland van 9.15 uur tot 10.45 uur

Dinsdagmorgen van 09.30 uur tot 11.00 uur in het Bosch Amateur
Cultuur Huis(BACH), Lucas van Leijdenstraat 25, 5213 BB
's-Hertogenbosch

Dinsdagmorgen: tijdelijke locatie: kasteel Meerwijk.

Woensdagmorgen van 09.00 uur tot 10.30 uur in Huis73 Bibliotheek
Rosmalen, ingang Perron 3, 5243 SR Rosmalen

Donderdagavond van 19.30 uur tot 21.00 uur in de BBS Hambaken,
Het Wielsem 1, 5231 BV 's-Hertogenbosch

Vrijdagmorgen van 9.30 uur tot 11.00 uur in de BBS Nieuw Zuid
Jac. van Looystraat 5, 5216 SB 's-Hertogenbosch

Partner van **Het Bossche Taalnetwerk**

Het Bossche Taalnetwerk stelt alles in het werk om meer naambekendheid te krijgen. Inmiddels is er een nieuw logo dat wij ook op onze website en op onze flyers vermelden. Ook is er een linkedin-

pagina gemaakt waarop alle partners informatie kunnen vermelden. Zo hopen we meer aandacht te generen. De website is aangepast en hopelijk zijn de partners nu nog beter te vinden. <https://www.hetbosschetaalnetwerk.nl>

Het taalnetwerk doet zijn best, om met een blik op de toekomst en de wil met elkaar, een goed podium te bieden voor taal in de stad 's-Hertogenbosch.

De taalgids blijft onmisbaar en is een belangrijke speler in het BTN zo ook voor de deelnemers aan de gratis taallessen. De aanmeldingen die bij de Taalgids binnenkomen worden snel verwerkt en via een warme overdracht kunnen deelnemers direct aansluiten bij onze lessen. Heel prettig voor alle partijen.

Daardoor kunnen wij bij 'ABC leer mee' alle aangemelde deelnemers snel toelaten op een leslocatie.

We blijven met elkaar zoeken naar ingangen om met name, Bosschenaren taal aan te kunnen bieden. Met behulp van het totaaloverzicht / menukaart dat up-to-date wordt gehouden, is het voor de deelnemers al duidelijker geworden waar zij naar toe kunnen voor goede taalhelp. De gemeente verwijst door naar de diverse organisaties en de mensen zijn vrij in hun keuze. Het Bossche Taalhuis heeft een herkenbare plaats binnen Huis73 gekregen en de coördinator van Het Bossche Taalnetwerk heeft een meer specifieke rol, vanuit Huis73 ondersteunt ze het Taalnetwerk. De vrijwilligers van 'ABC leer mee' op hun beurt spelen weer een belangrijke rol bij het Taalhuis, omdat zij mede 'Spreektaal' en 'Eenvoudig lezen' op vaste tijden begeleiden. 'ABC leer mee' informeert de deelnemers over de mogelijkheden binnen het BTN en verwijst hen zondig ook door naar Capabel als meer taalaanbod gewenst is en een certificaat belangrijk is voor de deelnemer. Hebben de deelnemers wel een taalwens maar is Prago een betere plek voor hen, dan proberen we met Prago een overstap mogelijk te maken.

Stichting Lezen en Schrijven

Sinds 2017 zijn we als Stichting 'ABC leer mee' ook officieel partner van Stichting Lezen en schrijven. We wisselen ideeën uit en werken samen daar waar mogelijk. Zo worden we bijvoorbeeld regelmatig gevraagd of onze deelnemers hun medewerking willen verlenen aan onderzoeken. Twee docenten hebben via het project Tel mee met Taal cursussen basis en gevorderden 'doorverwijzen en herkennen' gevolgd, zodat zij ook voor werkgevers en werknemers trainingen kunnen verzorgen.

Blik op Werk certificering voor non-formeel onderwijs/ Certificering Taalhuizen.

Stichting Lezen & Schrijven heeft samen met Blik op Werk het plan opgepakt om een kwaliteitscertificering mogelijk te maken voor non-

formeel onderwijs. In 2018 ontvingen we als 'ABC leer mee' en tevens als eerste organisatie van Nederland het kwaliteitskeurmerk van Blik op Werk voor non-formeel leren.

Daar zijn we apetrots op en we tonen daarmee aan dat onze specifieke werkwijze en het bijpassende materiaal van TAAL IN STAPPEN voldoen aan de hoge eisen. Inmiddels heeft het Bosche taalnetwerk ook de certificering Taalhuizen gekregen, iets waar we trots op zijn en hopen daarvan ook meer uiterlijke herkenning te gaan zien, zodat de deelnemers van de kwaliteit op de hoogte zijn.

De cijfers van de zes + de 2 tijdelijke leslocaties in de gemeente 's Bosch

Deelnemers> in totaal **912** deelnemers, die deelnamen aan de taallessen en ondersteunende digitale en rekenlessen.

Uitleg:

Gestart op 1-1-22 met **326** deelnemers

Nieuw ingeschrevenen **586** deelnemers (enorm veel Oekraïners, Afghanen en Syriërs)

Uitgeschreven deelnemers in **2022 > 578** deelnemers zijn gedurende het jaar gestopt, vooral veel Oekraïners en Syriërs(, die verhuisden, taallessen kregen via het COA vanwege hun status of naar het KW1C gingen, Oekraïners die snel aan het werk gingen en niet meer konden komen)

Docenten en vrijwilligers

De lessen worden verzorgd door **9 docenten**.

Vrijwilligers: eind 2021 waren er nog **54** vrijwilligers ingeschreven bij ABC leer mee.

Vanwege corona durfden velen niet te starten en **stopten er 14 vrijwilligers**. Gelukkig hebben er zich weer **15 vrijwilligers** in 2022 na corona **aangemeld** en staat de teller weer op **55**.

De deelnemers binnen de 6 leslocaties

De deelnemers komen met uiteenlopende hulpvragen met betrekking tot de basisvaardigheden:

- alle taalonderdelen, zoals spreken, lezen schrijven en grammatica;
- hulp bij het ophalen van de grammatica;
- een algehele taalopfriscursus;

- leren lezen en schrijven;
- hulp bij basiscomputervaardigheden;
- het leren schrijven van e-mails en andersoortig zakelijke brieven;
- hulp naast hun reguliere opleiding om hun inburgeringsdiploma te halen;
- hulp bij hun beroepsopleiding;
- hulp bij rekenen.

E-learning met ondersteuning via het digitale platform my-tp.com

De meesten van de aangemelde deelnemers starten bij het aanvankelijk lezen en schrijven. Om juist deze groep extra hulp te bieden naast de wekelijkse taallessen gaven we in 2022 deze deelnemers ook weer digitale ondersteuning met het specifieke materiaal dat we gebruiken. Voor alle deelnemers zowel voor deelnemers op alle leslocaties als voor de deelnemers op de tijdelijke locaties hebben we een lidmaatschap bij my-tp.com, zodat ze op eenvoudige wijze via een gesloten en beveiligd platform filmpjes kunnen bekijken, beluisteren en tevens hardop kunnen meelezen. Zij kunnen van deze filmpjes zo vaak als zij willen gebruikmaken. Daarnaast heeft 'ABC leer mee' op alle niveaus materiaal ontwikkeld dat 24/7 door de deelnemers gemaakt kan worden, door de docent van commentaar en uitleg wordt voorzien. Via een eigen portfolio kan de deelnemer de voortgang volgen.

Het taalproject van 'ABC leer mee' spreekt zich goed rond onder de migranten, want echt veel reclame maken we niet, maar de deelnemers blijven toestromen. Veel deelnemers hebben al eerder elders deelgenomen aan taallessen, maar daar toch niet het gewenste resultaat behaald. Dat zij dan toch op zoek gaan naar extra hulp bij taal siert hen. De uitspraak, het lezen en het schrijven blijkt het

grootste dilemma, alle trajecten ten spijt. Zij zoeken en vinden vaak bij ons een nieuwe kans om de taal te leren, juist vanwege onze aanpak. Inmiddels werken we met speciaal ontwikkeld materiaal onder de naam TAAL IN STAPPEN. Dat bieden we op diverse niveaus aan en is inmiddels ook verwerkt in het digitale platform

Er is een natuurlijk verloop: deelnemers die zich veilig(er) voelen om te spreken, een baan krijgen of bijvoorbeeld verhuizen, haken af of komen (soms tijdelijk) aanmerkelijk minder naar de taallessen. Dit jaar melden zich meer deelnemers af dan gebruikelijk en bij het nabellen bleek dat veel deelnemers terug naar het land van herkomst zijn gegaan of zoveel tijd moesten besteden aan het thuiswerken of het regelen ervan dat hun hoofd niet stond naar taallessen. Het aantal deelnemers met een laag tot zeer laag taalniveau leek minder te worden maar nu de doorverwijzing via o.a. de loketten van Weener XL steeds beter verloopt, worden er weer meer aangemeld. Veelal komen zij naar de locatie BACH (Bosch Amateur Cultuur Huis) of naar Huis73. Laagopgeleide vrouwen komen veelal te voet naar de taallessen, want zij kunnen vaak niet fietsen.

De deelnemers mogen eventueel 'hoppen' tussen de leslocaties en dus meerdere keren per week een taallessen volgen. De taallessen worden 'op maat gegeven' dus is het mogelijk dat een analfabete vrouw maar ook een hoogopgeleide vrouw ieder op hun eigen niveau de Nederlandse taal leren. Zelfs de bewoners van het COA komen vaak nog per fiets naar overige leslocaties.

Vooraf bij Huis 73 Bibliotheek 's-Hertogenbosch en de Bibliotheek in Rosmalen melden veel nieuwe deelnemers zich aan en is het taalniveau heel divers. We merken steeds vaker dat goedopgeleide buitenlanders zich aanmelden en het Nederlands net zo goed willen leren als de gemiddelde Nederlander. Deze categorie deelnemers vraagt ook om goede docenten en goed geschoolde vrijwilligers die bekend zijn met onze werkwijze.

Uitstroom

Gedurende het jaar vertrekken er soms deelnemers om de overstap te maken naar het KW1C voor een inburgeringscursus, naar Capabel of ze stoppen definitief wegens verhuizing. Soms stoppen ze ook, omdat ze vinden dat ze het Nederlands nu voldoende beheersen. Anderen vertrekken tijdelijk wegens zwangerschap, ander werk, ander werkrooster of een vaste baan, ziekte etc. Het kan ook zijn dat ze inmiddels op 2F-niveau spreken, lezen en schrijven. Dan stoppen bij ons de vaste wekelijkse lessen voor deze groep en kunnen zij ons nog met specifieke vragen benaderen. We adviseren hen om (meer)deel te gaan nemen aan de vele mogelijkheden die er in Den Bosch zijn, zowel op sport als cultureel gebied.

Zo maken we ruimte voor nieuwe deelnemers en voorkomen we dat we een 'taalclubje' worden. Opvallend is ook dat een aantal deelnemers zich opnieuw aanmeldt, omdat ze na hun inburgeringsdiploma toch een niveau hoger willen, een tussenstap willen richting opleiding of deelnemers die hun inburgeringsdiploma na een met geleend geld gemaakte leerroute(nog) niet hebben kunnen afronden met een diploma. Vaak melden mensen zich aan, omdat ze een diploma niet kunnen halen. Meestal blijkt juist hun uitspraak en luistervaardigheid het struikelblok te zijn.

Deelnemers met een beperking:

Op de locatie Rosmalen, Bach en Huis 73 komen deelnemers die ook begeleid worden via Cello of Reinier van Arkel en voor enkelen lijkt het taalproject de juiste plek te zijn. Met behulp van een goed contact tussen Cello, Reinier van Arkel en de docenten van 'ABC leer mee' kunnen we de hulp aan deze zeer gemotiveerde deelnemers samen met vrijwilligers vormgeven. Vooraf maken we met hen duidelijke afspraken; niet iedereen heeft mogelijkheden om vooruitgang te boeken met taalvaardigheden en dan moeten we het traject afbreken. Soms melden zich bij de leslocaties deelnemers met bijvoorbeeld een lichte oog- of gehoorbeperking, ook voor hen proberen we een passende plek te vinden en hulp te bieden en spreken we vooraf af dat we iedere 6 weken evalueren om het zinvol te laten blijven.

De werving

Deelnemers met een migratieachtergrond:

Inmiddels blijken de taallessen van 'ABC leer mee' steeds bekender bij de buitenlandse doelgroep; wekelijks melden zich nieuwe deelnemers aan, aangestuurd door gemeente, via werkconsulenten van Weener XL, Taalgids van het Bossche Taalnetwerk, organisaties uit de stad en via de website.

De aangepaste website blijkt een handig verwijismiddel voor eenieder. (www.abcleermee.nl)

De mensen weten ons te vinden.

Deelnemers met een Nederlandse achtergrond

Veel moeilijker is het om deelnemers met een Nederlandse achtergrond deel te laten nemen aan de taallessen. Statistisch gezien is hun aantal het hoogst, maar de drempel om naar taallessen te gaan lijkt nog hoger. Landelijk wordt daar veel aandacht aan besteed, maar tevergeefs ook zo in Den Bosch. Het percentage dat bij ons naar de taallessen is gekomen is ook dit extreme jaar nog geen 1/2 %. Covid-19 kan daar deels debet aan zijn. We hopen dat men vanwege corona nog meer doordrongen wordt, dat taal van groot belang is en dat in 2023 weer meer Nederlanders zich zullen aanmelden.

Donaties:

In 2022 hebben we enkele prachtige donaties gekregen van deelnemers aan de gratis taallessen en zomaar soms spontaan van waarschijnlijk Bosschenaren en alweer een twee mooie toezeggingen voor 2023. Wij zijn daar heel erg blij mee en kunnen zodoende regelmatig weer wat extra materialen aanschaffen, iets extra's doen voor onze vrijwilligers
'ABC leer mee' staat vermeld in de Lokale GoedeDoelengids, iets waar we heel blij mee zijn.

Vrijwilligers:

Vrijwilligers via Maatschappelijke stages:

In 2022 hebben zich geen jonge vrijwilligers gemeld voor een maatschappelijk of studiestage. Jammer, want juist door de inzet van jonge enthousiaste vrijwilligers wordt duidelijk dat taal iets van ons allemaal is en dat iedereen kan helpen.

Vaste Vrijwilligers

We worden bekender in de stad en zodoende blijft gelukkig het aanbod van vrijwilligers nog groot. Van diverse kanten krijgen we aanbod om ons te helpen bij de taallessen. Veel ouderen en alleenstaanden komen ons helpen en onze deelnemers raken vertrouwd met de vrijwilligers en zijn blij met de geboden hulp. Vrijwilligers zijn 'ons goud'. Vrijwilligers zijn voor ons heel belangrijk, zeker als we maatwerk willen blijven bieden. Daarom blijven we zoeken naar nieuwe vrijwilligers voor de diverse locaties en hopen dat meer vrijwilligers zich melden in 2023.

Scholing vrijwilligers:

Veel vrijwilligers melden zich aan en dat vraagt een goed opgezette begeleiding. Wij vinden vrijwilligers heel belangrijk en zij moeten het net als de deelnemers steeds goed naar hun zin hebben bij 'ABC leer mee' en als het kan ook steeds naar huis gaan met een goed gevoel, een gevoel vanuit de deelnemer: "Ik heb weer veel geleerd vandaag" en vanuit de vrijwilliger. "Ik heb veel meegegeven vandaag en daar een goed gevoel over".

Om vrijwilligers de kans te geven zich zo goed mogelijk voor te bereiden op de taallessen en zich eventueel bij te scholen, hebben we veel korte films met instructie en uitleg gemaakt. We hebben hiervoor een lidmaatschap bij my-tp.com, zodat we op eenvoudige wijze voor iedere vrijwilliger via het platform open kunnen zetten. Zij kunnen deze filmpjes zo vaak als zij willen bekijken. Hebben vrijwilligers vragen over een bepaald onderwerp zoals bijvoorbeeld het gebruik van grammaticale onderdelen, dan kunnen we vrij eenvoudig anticiperen

op deze vraag en het antwoord omzetten in een filmpje dat voor alle vrijwilligers toegankelijk wordt. De vrijwilligers laten louter enthousiaste geluiden horen over deze wijze van scholing. We werken al sinds 2014 met deze wijze van scholing, want er komen steeds meer vragen van vrijwilligers bij, die we op deze moderne manier snel met een kort en duidelijk instructiefilmpje kunnen beantwoorden. Ook krijgen alle vrijwilligers een map met daarin een leidraad voor de lessen, een grammaticaoverzicht, dictees, plaatjes om te spellen en een hulpboek met o.a. praatplaten en oefeningen voor de deelnemers.

Bedankje voor de vrijwilligers:

Vrijwilligers zijn voor onze organisatie van het grootste belang en daarvoor willen we ze jaarlijks heel graag bedanken. Dat lukt niet financieel, maar af en toe een traktatie of een kleinigheidje verzorgen we met plezier voor hen. Dit jaar konden we hen mede namens enkele donaties rond

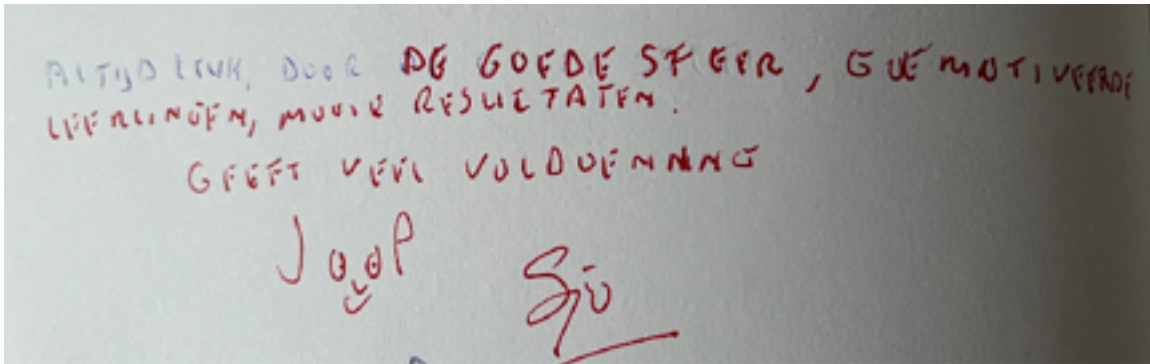
Kerstmis verwennen met een etentje bij een biologisch vegetarisch restaurant. De vrijwilligers hebben dit erg gewaardeerd merkten wij aan de enthousiaste bedankjes en reacties.

social return:

Een belangrijke toegevoegde waarde blijkt de social return die de taalles biedt aan vrijwilligers. De oudere en soms eenzame vrijwilliger komt in een andere wereld terecht en dat geeft hen nieuwe energie en een herwonnen levensdoel.

We merken dat mensen behoefte hebben aan **structuur** ook als ze ouder zijn of geen werk hebben. We zien een vrijwilliger soms klein en onzeker binnenkomen met de vraag of ze kunnen helpen en binnen korte tijd zien we hem of haar opfleuren en krijgen ze voldoening van hun goede werk. Het geeft ook de vrijwilliger meer **eigenwaarde**. Wij zijn blij met de vrijwilligers, maar wij ervaren dat ze dankbaar zijn en deel kunnen uitmaken van het taalnetwerk bij 'ABC leer mee'. Het koffiedrinken na de les is daarom ook zo belangrijk. De vrijwilligers

vormen inmiddels een hechte enthousiaste groep. De vrijwilligers horen er echt bij. De meeste vrijwilligers helpen één keer per week, een aantal zelfs meerdere keren. Voor sommigen een nieuw levensdoel, en soms ook nieuwe vrienden! Zo belangrijk is het voor de vrijwilliger, die **sociale contacten**.

Bedrijven

Heel graag werken we samen met bedrijven om onze deelnemers meer de sfeer van Het Bossche te geven en zich hier ook echt 'thuis' te gaan voelen maar ook meer van de historie van de stad te leren en te weten. De deelnemers aan de taalles waarderen het altijd heel erg als ze ergens voor uitgenodigd worden en ook de bedrijven zien de meerwaarde er van in voor onze deelnemers, voor hun bedrijf en hun medewerkers. Gelukkig hebben we dit jaar weer een match kunnen uitvoeren en kregen de deelnemers een rondleiding in het Heempark. Het werd een prachtige ochtend/ middag met veel nieuwe taal in een prachtige leeromgeving. In 2022 hebben we weer mooie matches af kunnen sluiten en hopen dat we die in 2023 allemaal kunnen uitvoeren. Zo staat er gepland: een bezoek aan Weener XL, een wandeling in de tuinen van Mariaoord met daarin o.a. de Vlindertuin, een museumbezoek op uitnodiging van Van Lanschot. Een jeu de boules wedstrijdmiddagje bij de van Neynselstichting, een bezoek aan het Vicki Brownhuis en als het lukt sluiten we aan bij een voorstelling bij Perron 3 een mooi lijstje extra activiteiten voor de deelnemers aan de taalles.

Bezoek aan het Heempark te 's-Hertogenbosch-Zuid

Activiteiten / nieuwsflits

Tijdens onze lessen basisvaardigheden wordt er veel aandacht besteed aan actuele zaken. Zo wordt er een hele maand aandacht besteed aan het item 'gezondheid' en aan het item 'geld' tijdens de 'week van het geld'. We proberen naast het taalaanbod ook zo praktisch mogelijk te handelen en werken dan bijvoorbeeld samen met het Jeroen Bosch Ziekenhuis en vragen voor de 'week van het geld' lesmateriaal aan bij het ministerie van financiën (wijzer in geldzaken). Tijdens de week van de eenzaamheid zetten we een speurtocht uit met spreuken en gedichten en vroegen we de deelnemers iemand uit hun omgeving mee te nemen waarvan zij dachten dat die wel een verzetje kon gebruiken. Het werd een topmiddag, met een gezellige nazit.

Daarnaast enthousiasmeren we onze deelnemers mee te doen aan de Dialoogtafel die altijd rond november wordt georganiseerd.

De mooiste activiteit voor onze deelnemers was toch wel dat ze op de tribune mochten plaatsnemen bij de 'Bosch Parade'. Wat hebben onze deelnemers genoten en dat ze daarna nog mee mochten naar de Citadel voor een drankje en een mooi optreden hebben ze zeer gewaardeerd. Wat een traktatie was dat.

Tijdens de lessen wijzen we de deelnemers op speciale (gratis) evenementen in de stad of in de wijk, zoals leuke markten, week van de geschiedenis, de atelierroute, wandel-/fietstochten, rommelmarkten of brengen we speciale items onder de aandacht.

Met enige regelmaat verschijnt er een **Nieuwsflits** die een van onze docenten samenstelt. Hier wordt meestal aandacht besteed aan gratis activiteiten in de stad. Inmiddels hebben zich er al ruim 500 mensen voor aangemeld; deelnemers en andere belangstellenden.

Iedereen kan zich via de website van www.abcleermee inschrijven voor deze gratis digitale nieuwsflits. De andere organisaties binnen het Bossche Taalnetwerk maken hun deelnemers erop attent, dat symboliseert een mooie samenwerking.

De toekomst:

'ABC leer mee' is, zo denken wij, redelijk bekend in de stad. Het Bossche Taalnetwerk krijgt meer vorm.

De samenwerking komt steeds meer tot uiting, de lijnen zijn kort. Aan onze doelstelling, kwalitatief goed onderwijs bieden, kunnen we op deze wijze nog meer uiting geven.

Door voor onze deelnemers nog meer digitaal maatwerk aan te bieden kunnen we hen steeds beter ondersteunen bij het leren van de Nederlandse taal in spreken, lezen en schrijven.

Het aantal nieuwe inschrijvingen was afgelopen jaar enorm en we verwachten dat deze lijn doorzet in 2023. Onder andere via de werkconsulenten van Weener XL en de Taalgids werden nieuwe deelnemers aangemeld.

2023 Zal een jaar worden om vooral veel Bosschenaren te motiveren naar de taallessen te komen. Een bijna onmogelijk opgave, maar we blijven proberen. We hopen dat onze financiële middelen dit toelaten en de gemeente het Bossche Taalnetwerk en ons in het bijzonder financieel blijft ondersteunen. Onze dank jegens de gemeente is groot, want dankzij de subsidie kunnen wij ons mooie werk vormgeven en voortzetten.

'ABC leer mee' geeft ons, de docenten en vrijwilligers energie, maakt veel mogelijk en geeft veel, heel veel plezier. We krijgen er veel dankbaarheid voor terug.

In 2023 krijgt Het Bossche Taalnetwerk vast weer meer 'body' en richt 'ABC leer mee' zich niet meer alleen op taal maar zullen de digitale en rekenvaardigheden van deelnemers weer meer aandacht krijgen en zullen we trachten hen daar zoveel mogelijk in te begeleiden. We blijven hulp bieden op alle domeinen van de basisvaardigheden en vaak ook daarbuiten, een noodzaak! Wij kijken positief naar 2023.

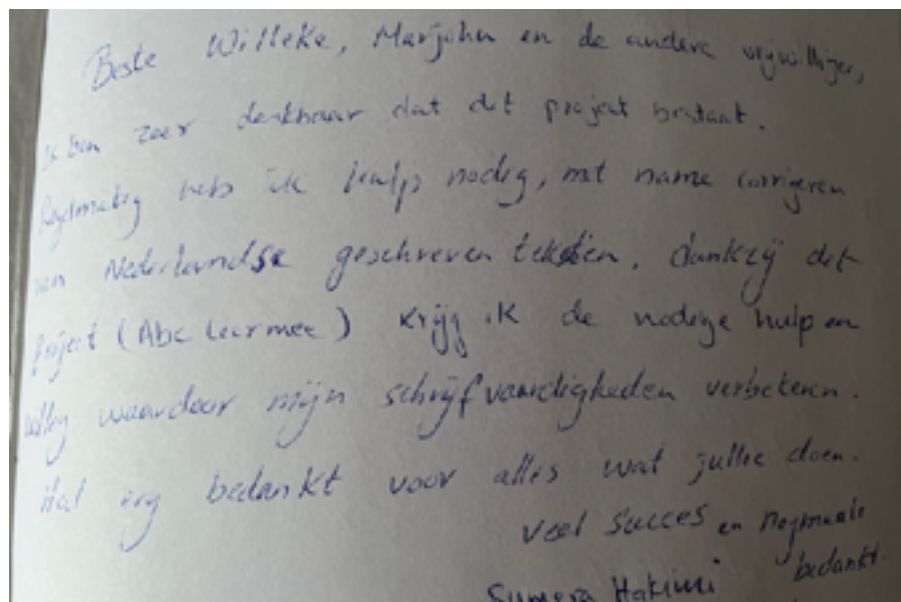
Uitdaging:

De focus voor 2023 blijft om meer deelnemers met een Nederlandse achtergrond te werven. In 2023 gaan we de focus niet alleen op volwassen Bosschenaren leggen maar ook willen we een hulp zijn voor

jongeren. Deze komen vaak al laagtaalvaardig van het mbo of middelbare school en om hen niet te missen wordt er een focusgroep in het leven geroepen om te kijken hoe we die jongeren kunnen binden. Samen met andere Bossche organisaties en wellicht ook samen met Stichting Lezen en Schrijven zullen we deze slag proberen te slaan en meer jonge Bosschenaren toe leiden naar de taallessen. Het vasthouden van deelnemers die zich eenmaal aangemeld hebben blijft een uitdaging. Sommige organisaties bieden een vast aantal lessen aan en dan is het belangrijk dat deze deelnemers na deze lessen doorgaan naar een vervolg of verlenging via een 'warme overdracht'. Ook het verwijzen naar elkaar blijft belangrijk. Wij gaan er voor!

Woord van dank:

Dan bedanken we zeker ook de heer Huib van Olden die Stichting 'ABC leer mee' een mooie donatie heeft nagelaten door voor zijn afscheid een donatie voor 'ABC leer mee' te vragen. Daardoor konden we voor een flinke groep deelnemers o.a. het boek: 'Waarom is den Bosch Den Bosch' aanschaffen. Een boek dat als lesstof voor het item cultureel erfgoed heel bruikbaar is. Daarnaast is het leuk dat lesgroepen de onderwerpen kunnen bezoeken. Verder bedanken we speciaal ook Rotaract die carnavalsemblemen liet maken en de opbrengst volledig aan 'ABC leer mee' heeft overgemaakt, GEWELDIG, en dan natuurlijk veel dank aan onze kleine donateurs, die net dat extraatje geven. Super veel dank!

Overige projecten in 2022:

2) HAS Hogeschool

In november 2022 zijn we weer een module Nederlands gestart bij de HAS. Het animo was groot. Tien avonden wordt daar Nederlandse lesgegeven met ook aandacht voor de Nederlandse en Bossche cultuur waaronder Sinterklaas en carnaval. De module loopt door tot eind februari 2023 en zal worden

afgesloten met een bewijs van deelname.

Weener XL afdeling 'Aan de Slag'

3) Weener XL;

Half januari 2022 Startte 'ABC leer mee' weer met het verzorgen van 4 lesmomenten binnen Weener XL bij de afdeling 'Aan De Slag'. Op vrijwillige basis kunnen werknemers van Weener XL taallessen, lessen rekenen

en ondersteunende digitale vaardigheden volgen. Er wordt les gegeven op alle niveaus en de lessen zijn geschikt voor werknemers met een Nederlandse achtergrond of met een migratieachtergrond.

Het doel van de lessen bij Weener XL is om deze groep deelnemers te enthousiasmeren voor het leren spreken, lezen en schrijven op een voor hen geëigend niveau maar steeds richting werk.

Daartoe is er halverwege het jaar besloten om de lessen nog meer toe te spitsen op werk en worden er voor de werknemers van 'Aan De Slag' lessen op de werkvloer gegeven. Zodra zij een taalniveau op de domeinen lezen en schrijven dat bij hen past hebben behaald, zullen zij meer kans maken op de arbeidsmarkt.

Daardoor kwam er een splitsing in de groep en krijgen de werknemers met een vast contract bij Weener XL op twee momenten in de week algemene taal- en rekenlessen in het 'open leercentrum' aan de Van Herpensweide. Binnen deze groep wordt ook maatwerk geleverd en zijn er deelnemers die bijvoorbeeld komen voor hun theorie rijbewijs of tractorrijbewijs. Daarnaast zijn er regelmatig werknemers die hun VCA- of VCA-vol-examen moeten halen en daarvoor traint 'ABC leer

mee' deze werknemers tijdens de vaste lestijden. In juni konden we twee groepen deelnemers een bewijs van deelname uitreiken iets waar ze bijzonder blij mee waren. Voor sommigen was het het eerste bewijs dat ze ooit van een school ontvingen.

De cijfers van de locatie Weener XL:

Ingeschreven bij WXL/ Afdeling 'Aan De Slag' **97** deelnemers in 2022.

Bij de afdeling Industrie / Beschut meldden zich

19 nieuwe / of opnieuw aangemelde deelnemers voor taalles, VCA-examentraining, ondersteuning theorie rijexamen of rekenlessen

9 deelnemers zijn gestopt om diverse redenen

Totaal aantal deelnemers van de afdeling Beschut in 2022 **> 43**

deelnemers

Voor alle vaste werknemers met een eigen mailadres hebben we account bij my-tp.com met app, zodat ze op eenvoudige wijze via een

gesloten en beveiligd platform taalfilmpjes kunnen bekijken, beluisteren en tevens hardop kunnen meelezen. Zij kunnen van deze filmpjes zo vaak als zij willen gebruikmaken. Het gemaakte werk wordt door de docenten nagekeken en van commentaar en uitleg voorzien. Via een eigen portfolio kan de deelnemer de voortgang volgen.

Werknemers van de afdeling 'groen' sluiten van november tot april aan bij de taallessen Ook voor hen zetten we een account open op ons digitale platform.

Weener XL Engels

Evenals voorgaande jaren is 'ABC leer mee' gestart met een module Engels voor de werknemers van 'Park and Ride'.

De module omvat 20 lessen Engels en de module loop nog door tot medio maart 2023

Stichting 'ABC leer mee'

Marjohn van de Ven – voorzitter
Willeke van Heumen – secretaris
Marlies Daandels -lid
Marieke Wijkmans - lid